

Briselē, 2020. gada 13. jūlijā
REV1 – aizstāj 2018. gada 8. februāra
paziņojumu

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI FINANŠU INSTRUMENTU TIRGU JOMĀ

Kopš 2020. gada 1. februāra Apvienotā Karaliste ir izstājusies no Eiropas Savienības un kļuvusi par trešo valsti¹. Izstāšanās līgumā² ir paredzēts pārejas periods, kas beigsies 2020. gada 31. decembrī. Līdz minētajam datumam Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā pilnībā ir piemērojamas ES tiesības³.

Pārejas periodā ES un Apvienotā Karaliste risinās sarunas par nolīgumu par jaunu partnerību. Tomēr nav skaidrs, vai pārejas perioda beigās šāds nolīgums būs noslēgts un stāsies spēkā. Katrā ziņā attiecības, ko radītu šāds nolīgums, ļoti atšķirtos no Apvienotās Karalistes dalības iekšējā tirgū⁴.

Turklāt pēc pārejas perioda beigām attiecībā uz ES tiesību īstenošanu un piemērošanu ES dalībvalstīs Apvienotā Karaliste būs trešā valsts.

Tādēļ visām ieinteresētajām personām un jo īpaši ekonomikas dalībniekiem un finanšu uzņēmumiem tiek atgādināts par juridisko situāciju pēc pārejas perioda beigām un attiecīgo praktisko ietekmi uz to darbību.

Ieteikums ieinteresētajām personām

Ieguldījumu brokeru sabiedrībām tiek ieteikts rūpīgi novērtēt, kādas sekas radīs pārejas perioda beigas, un attiecīgi rīkoties, piemēram, pārliecināties, ka tām ir nepieciešamās atļaujas un ka ir veikti nepieciešamie pasākumi saistībā ar iespējamu pārcelšanos, korporatīvo reorganizāciju vai līgumu pielāgošanu.

¹ Trešā valsts ir valsts, kas nav ES dalībvalsts.

² Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.) (izstāšanās līgums).

³ Ar dažiem izņēmumiem, kas paredzēti izstāšanās līguma 127. pantā, bet šā paziņojuma kontekstā nav būtiski.

⁴ Konkrētāk, brīvās tirdzniecības nolīgumā netiek ietverti tādi iekšējā tirgus principi (preču un pakalpojumu jomā) kā savstarpēja atzišana.

Ieguldījumu brokeru sabiedrībām būtu arī pienācīgi jāinformē klienti un darījumu partneri par pārejas perioda beigu ietekmi uz to darījumdarbību un līgumattiecībām un par iespējamo ietekmi, ko radītu sabiedrības veiktie vai plānotie saistītie pasākumi (piemēram, pases izmantošanas tiesību zaudēšana, korporatīvās reorganizācijas sekas, izmaiņas līgumu noteikumos vai klientu vai darījumu partneru līgumiskajās un likumiskajās tiesībās, tostarp tiesībās grozīt līguma noteikumus vai atcelt līgumus un regresa tiesībās).

Ieguldījumu brokeru sabiedrībām un to klientiem būtu jā sagatavo darījumdarbības pielāgojumi un ieguldījumu stratēģijas gadījumam, ja līdz pārejas perioda beigām nav atzīta līdzvērtība⁵. Augsts ieguldījumu brokeru sabiedrību sagatavotības līmenis mazinās šo sabiedrību un to klientu individuālo pakļautību iespējamajām sekām pēc pārejas perioda beigšanās. Tāpēc ieguldījumu brokeru sabiedrībām tiek stingri ieteikts izmantot līdz 2020. gada 31. decembrim atlikušo laiku un pārliecināties, ka tās ir veikušas visus vajadzīgos pasākumus, lai sagatavotos AK izstājai un pārejas perioda beigām.

Nemiet vērā, ka šis paziņojums neattiecas uz:

- ES noteikumiem par tiesību normu kolīziju un jurisdikciju (“tiesu iestāžu sadarbība civillietās un komercietās”);
- ES sabiedrību tiesībām;
- ES noteikumiem par personas datu aizsardzību.

Par šiem aspektiem tiek gatavoti vai jau ir publicēti citi paziņojumi⁶.

Pēc pārejas perioda beigām ES noteikumi, kas FITD regulējumā paredzēti ieguldījumu pakalpojumiem un darbībām⁷, Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši. Tam ir konkrēti šādas sekas.

1. ATĻAUJAS

- Pēc pārejas perioda beigām sabiedrības, kas veic uzņēmējdarbību un ir saņēmušas Apvienotās Karalistes kompetento iestāžu atļauju (turpmāk “AK ieguldījumu brokeru sabiedrības”), vairs nevarēs izmantot saskaņā ar FITD saņemtu atļauju⁸, lai Savienībā

⁵ 23., 28. un 47. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.) (FITR).

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lv

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.) (FITD II) un FITR.

⁸ FITD II 5. pants. Arī kredītiestādes, kurām izsniegta atļauja saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES, drīkst sniegt ieguldījumu pakalpojumus un veikt ieguldījumu darbības. Pirms piešķirt atļauju saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES, attiecīgajām kompetentajām iestādēm būtu jāpārliecinās, ka šīs kredītiestādes atbilst attiecīgajiem FITD noteikumiem.

sniegtu ieguldījumu pakalpojumus un veiktu ieguldījumu darbības saskaņā ar FITD⁹ (tās zaudēs tā dēvēto “ES pasi”), jo tās kļūs par trešās valsts sabiedrībām. Tas nozīmē, ka šīs ieguldījumu brokeru sabiedrības vairs nedrīkstēs sniegt pakalpojumus Eiropas Savienībā, pamatojoties uz to pašreizējām atļaujām¹⁰.

- Meitassabiedrības ES valstīs (juridiski neatkarīgas sabiedrības, kas veic uzņēmējdarbību ES un kas ir saistītās sabiedrības ar sabiedrībām, kuras veic uzņēmējdarbību vai ir saņēmušas atļauju Apvienotajā Karalistē, vai ir minēto AK sabiedrību kontrolē) var turpināt darboties kā ES ieguldījumu brokeru sabiedrības, ja tās kādā no ES dalībvalstīm ir saņēmušas atļauju saskaņā ar FITD. Šīm sabiedrībām, tāpat kā jebkurai citai ES sabiedrībai, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar FITD, būs jāievēro FITD prasības, cita starpā materiāltiesiskās prasības (tai skaitā attiecībā uz pārvaldību, ārpakalpojumiem vai filiāļu izmantošanu trešās valstīs pakalpojumu sniegšanai atpakaļvirzienā uz ES)¹¹. Saskaņā ar FITD attiecīgo kompetento iestāžu veiktā novērtējuma ietvaros tiks vērtēts šādas sabiedrības komercdarbības modelis un struktūra, tai skaitā saiknes ar trešo valstu sabiedrībām (piemēram, akcionāri, kuriem ir būtiska līdzdalība, grupas komercdarbības modelis/struktūra, potenciāla (prudenciāla) konsolidētā uzraudzība vai tās neesība u. c.).
- Apvienotās Karalistes ieguldījumu brokeru sabiedrību filiāles ES kļūs par trešās valsts ieguldījumu brokeru sabiedrību filiālēm, un tām būs jānodrošina atbilstība valsts prasībām, kas piemērojamas tajā dalībvalstī, kurā filiāle veic uzņēmējdarbību, vai attiecīgā gadījumā FITD II 39.–41. pantā noteiktajam režīmam. Pakalpojumus drīkstēs sniegt / darbības drīkstēs veikt tikai attiecīgās dalībvalsts teritorijā.
- Apvienotās Karalistes tirgus operatori / ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas uztur tirdzniecības vietu vai izpildes vietu, vairs nevarēs izmantot saskaņā ar FITD saņemto atļauju/licenci¹². Līdz ar to Apvienotās Karalistes regulētie tirgi, daudzpusējās tirdzniecības sistēmas un sistemātiskie internalizētāji vairs nebūs atbilstīgas vietas,

---

⁹ Saraksts ar pakalpojumiem un darbībām un ar finanšu instrumentiem, uz kuriem attiecas FITD regulējums, ir sniegts FITD II I pielikumā.

¹⁰ Tādējādi FITD pases sniegtās priekšrocības varēs baudīt tikai ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas veic uzņēmējdarbību ES un ir saņēmušas atļauju saskaņā ar FITD atbilstoši atļaujas saņemšanas un materiāltiesiskajām prasībām, kas noteiktas FITD regulējumā. Sk. arī EVTI Atzinumu par vispārējiem principiem, lai atbalstītu uzraudzības konverģenci saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no ES (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-110-433_general_principles_to_support_supervisory_convergence_in_the_context_of_the_uk_withdrawing_from_the_eu.pdf) un EVTI Atzinumu par to, lai atbalstītu uzraudzības konverģenci ieguldījumu brokeru sabiedrību jomā saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-firms-in-context-united-kingdom>).

¹¹ Sk. arī minētos EVTI atzinumus un konkrētus skaidrojumus par šiem jautājumiem, jo īpaši ar “čaulas sabiedrībām” saistītajiem riskiem, kas var rasties, kad tiek izmantotas vienošanās par ārpakalpojumiem vai trešo valstu filiāles funkciju veikšanai / pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz ES klientiem. Filiāļu izmantošanai trešās valstīs ir jābūt balstītai uz objektīviem iemesliem, kas saistīti ar pakalpojumu sniegšanu trešā valstī, un tās rezultātā nedrīkst veidoties situācija, kurā šādas filiāles trešās valstīs veic būtiskas funkcijas vai sniedz pakalpojumus atpakaļvirzienā uz ES.

¹² Sk. FITD 5. un 44. pantu. Sk. arī EVTI Atzinumu sekundāro tirgu jomā saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no ES (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-154-270_opinion_to_support_supervisory_convergence_in_the_area_of_secondary_markets_in_the_context_of_the_united_kingdom_withdrawing_from_the_european_union.pdf).

kur var tirgot akcijas, uz kurām attiecas FITR noteiktais tirdzniecības pienākums; analogās struktūras ES vairs nevarēs veikt tirdzniecības darījumus ar akcijām, uz kurām attiecas pienākums veikt akciju tirdzniecību šādās platformās¹³. Līdzīgi, Apvienotās Karalistes regulētie tirgi, daudzpusējas tirdzniecības sistēmas un organizētas tirdzniecības sistēmas vairs nebūs atbilstīgas vietas FITR atvasināto instrumentu tirdzniecības pienākuma¹⁴ izpildei, un ES analogās struktūras vairs nevarēs veikt tirdzniecību šajās platformās. Komisija ir pilnvarota attiecībā uz ES akciju un atvasināto instrumentu tirdzniecības pienākumiem atzīt trešo valstu tirdzniecības vietas par līdzvērtīgām¹⁵. AK līdzvērtība šajās jomās tiek vērtēta, taču novērtējums vēl nav pabeigts. Tāpēc ir jāinformē visas ieinteresētās personas, un tām jābūt gatavām scenārijam, ka akcijas un atvasinātos instrumentus, uz kuriem attiecas ES tirdzniecības pienākumi, AK tirdzniecības vietās vairs nevarēs tirgot. Abos gadījumos ES analogajām struktūrām ir atkārtoti jāizvērtē sava tirdzniecības veikšanas kārtība, lai nodrošinātu pastāvīgu atbilstību saviem pienākumiem saskaņā ar FITD regulējumu.

- Pārejas perioda beigšanās ietekmēs arī atbrīvojumu, kas noteikts FITD II I pielikuma C iedaļas 6) punktā (turpmāk “FITD II izņēmums *REMIT carve-out*”). Lai atvasināto instrumentu līgums netiktu uzskatīts par finanšu instrumentu, tam ir jāatbilst trim nosacījumiem: i) tam jākvalificējas kā vairumtirdzniecības energoproduktam, ii) tas jātirgo organizētā tirdzniecības sistēmā (OTS) un iii) par to jānorēķinās ar fizisku piegādi. Pārejas perioda beigšanās ietekmēs pirmos divus nosacījumus. Proti, ja vairumtirdzniecības energoprodukts netiek tirgots ES OTS, FITD II izņēmums *REMIT carve-out* tam nav piemērojams¹⁶.
- Apvienotās Karalistes tirdzniecības vietas un centrālie darījumu partneri¹⁷ vairs nevarēs kā agrāk baudīt tiem piemērojamo brīvu un nediskriminējošu piekļuvi attiecīgi ES tirdzniecības vietām un centrālajiem darījumu partneriem un ES etaloniem.

2. LĪGUMI

- Saskaņā ar FITD saņemto atļauju zaudēšana var arī ietekmēt attiecības ar ES klientiem / analogām struktūrām un Apvienotās Karalistes sabiedrību spēju turpināt konkrētu, no esošajiem līgumiem izrietošu pienākumu un darbību izpildi¹⁸. Saskaņā

¹³ Sk. FITR 23. pantu par tirdzniecības pienākumu.

¹⁴ Sk. FITR 28. pantu. Atvasinātie instrumenti, uz kuriem attiecas tirdzniecības pienākums, ietver euro, ASV dolāra un Lielbritānijas mārciņas procentu likmju mijmaiņas līgumus ar visizplatītākajiem etalontermiņiem, kā arī uz indeksu balstītus kredītriska mijmaiņas līgumus (Komisijas Deleģētā Regula (ES) 2017/2417).

¹⁵ Sk. FITR 23. un 28. pantu.

¹⁶ Sk. arī EVTI Publisko paziņojumu par *Brexit* ietekmi uz FITD II / FITR un Etalonu regulu (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-155-7253_public_statement_mifidii_bmr_provisions_under_a_no_deal_brexit.pdf).

¹⁷ FITR 35., 36., 37., 38. pants.

¹⁸ Ņemot vērā arī piemērojamos valsts noteikumus.

ar FITD¹⁹ sabiedrībām ir jāveic pasākumi, lai nodrošinātu ieguldījumu pakalpojumu un darbību nepārtrauktību. Tādēļ sabiedrībām vajadzētu izvērtēt, kā pārejas perioda beigšanās ietekmēs to darbību, un apzināt un mazināt ar atbilstības nodrošināšanu saistītos riskus.

Piemēram, klienti vairs nevarēs ar Apvienotās Karalistes sabiedrību starpniecību tiešā veidā elektroniski piekļūt ES tirdzniecības vietām. Turklāt PVKIU, kas veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē, kļūs par ārpussavienības alternatīvo ieguldījumu fondiem, un ES ieguldījumu brokeru sabiedrības vairs nevarēs sadalīt tos saviem klientiem, ja vien nebūs izpildīti attiecīgie Alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieku direktīvas noteikumi.

3. CITI ASPEKTI

- Noteiktu pamatdarbības funkciju veikšanai izmantot Apvienotās Karalistes pakalpojumu sniedzēju ārpakalpojumus drīkstēs tikai tad, ja tas notiks atbilstoši attiecīgajām FITD prasībām²⁰. Konkrētāk, izmantot Apvienotās Karalistes sabiedrību/struktūru ārpakalpojumus ar portfeļa pārvaldību saistītu funkciju veikšanai būs atļauts vienīgi tad, ja būs izpildīti Deleģētās regulas (ES) 2017/565 32. panta nosacījumi, tostarp prasība, ka starp valstu kompetentajām iestādēm un Apvienotās Karalistes kompetentajām iestādēm ir noslēgtas vienošanās par sadarbību. Turklāt Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) ir sniegusi atzinumus ar konkrētiem skaidrojumiem par šiem jautājumiem, jo īpaši ar “čaulas sabiedrībām” saistītajiem riskiem, kas var rasties, kad tiek izmantotas vienošanās par ārpakalpojumiem vai trešo valstu filiāles funkciju veikšanai / pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz ES klientiem²¹.
- Ņemot vērā saskaņā ar FITD paredzētos pienākumus saistībā ar informācijas sniegšanu klientiem, sabiedrībām, kuras sniedz ieguldījumu pakalpojumus, ir pienākums klientiem vai potenciālajiem klientiem savlaicīgi un, jebkurā gadījumā, pirms klientiem kļūst saistošs jebkāds līgums, sniegt precīzu informāciju par pārejas perioda beigu iespējamo ietekmi uz pakalpojumu sniegšanu un ieguldītāju tiesībām, tai skaitā par to, ka sabiedrība zaudēs saskaņā ar FITD saņemto atļauju²². Sabiedrībām, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus, ir savlaicīgi jāpaziņo klientiem

¹⁹ FITD II 16. panta 4. punkts.

²⁰ Sk. FITD II 16. panta 5. punktu, kā sīkāk izklāstīts Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2017/565 (2016. gada 25. aprīlis), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem (“Deleģētā regula (ES) 2017/565”) (OV L 87, 31.3.2017., 1. lpp.).

²¹ EVTI Atzinums par vispārējiem principiem, lai atbalstītu uzraudzības konvergenci saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no ES (2017. gada 31. maijs) (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-110-433_general_principles_to_support_supervisory_convergence_in_the_context_of_the_uk_withdrawing_from_the_eu.pdf), EVTI Atzinums par to, lai atbalstītu uzraudzības konvergenci ieguldījumu brokeru sabiedrību jomā saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības (2017. gada 13. jūlijs) (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-firms-in-context-united-kingdom>).

²² Deleģētās regulas (ES) 2017/565 44. un 46. pants.

arī par jebkādām būtiskām izmaiņām jau sniegtajā informācijā, tostarp, ja notikušas būtiskas izmaiņas sabiedrības stāvoklī/statusā, un par jebkādām izrietošajām sekām attiecībā uz līgumiem²³.

- Saskaņā ar FITD II 59. pantu datu ziņošanas pakalpojumu²⁴ sniegšanai ir vajadzīga piederības dalībvalsts kompetentās iestādes atļauja. Apvienotās Karalistes datu ziņošanas pakalpojumu sniedzējiem, kuri nav saņēmuši ES izveidotas kompetentas iestādes atļauju saskaņā ar FITD, būs jāpārtrauc apkalpot ES tirgus.

Vispārīga informācija par FITD regulējumu attiecībā uz ieguldījumu pakalpojumiem un darbībām ir sniegta Finanšu tirgiem veltītajā Komisijas tīmekļa vietnē https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-markets_lv. Šīs vietnes saturs vajadzības gadījumā tiks atjaunināts ar papildu informāciju.

Eiropas Komisija

Finanšu stabilitātes, finanšu pakalpojumu un kapitāla tirgu savienības ģenerāldirektorāts

---

²³ Deleģētās regulas (ES) 2017/565 46. pants.

²⁴ Sk. FITD II I pielikuma D iedaļu.